

خاموشی دریا

ورکور

ترجمہ حسن شہید نورایی

انتشارات وال

انتشارات وال

آدرس: تهران، میدان امام حسین، خیابان صفا شرقی،

کوچه شهید احمد جاوید، شماره ۱۷، واحد ۲

تلفن دفتر انتشارات و مرکز پخش: ۳۳۳۱۵۰۳۸

www.whale-pub.com

javid_des@yahoo.com

whalepub

whalepub

عنوان اصلی

Vercors, Le Silence de la mer, Les Éditions Minuit, 1942

چاپ اول ترجمه فارسی: آجمن ادبی دفترچه‌های خاموشی، ۱۳۲۳

خواهش ریا

ریور

ترجمه حسن شهیدنورانی

طراحی کتاب و ناظر چاپ: اسودید

ناشر: انتشارات وال

چاپ اول: ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۷۷۲-۲-۴

ورکور، ۱۹۰۲-۱۹۹۱؛ شهیدنورانی، حسن، ۱۲۹۱-۱۳۳۰، مترجم

موضوع: داستان‌های فرانسه، قرن ۲۰ م. / مشخصات ظاهری: ۸۱ ص.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ خ ۲۸ / PQ۲۶۴۷ / رده‌بندی دیویی: ۹۱۴/۸۴۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۶۶۶۷۶

© تمام حقوق این اثر برای انتشارات وال محفوظ است. هرگونه استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن

به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

یادداشت مترجم

من نویسنده خاموشی دریا را نمی‌شناسم. در فرانسه هم، نام حقیقی کسی را که، از بیم شکنجه و آزار دشمنان، و تجلیل و تمجید هموطنان، در پشت امضای مستعار و مرموز ورک‌ورک پنهان شده است کم‌تر می‌شناسند.

امروز، دوران "خاموشی" فرانسه به سرآمده، دشمنان یک هنرپرور آن را، با دست و جامه‌ای خونین، ترک گفته است. خاموشان دیروز گویا شده‌اند، و آزادی باز یافته را جشن می‌گیرند. روزی که دست‌های داستان غم‌انگیزی از مصائب گذشته به یکدیگر بازنگویند، و رازهای نهفته‌ی ایام اسارت را افشا نمایند.

با این همه، هنوز کسی نمی‌داند نویسنده‌ای که اثری بدین لطافت و زیبایی به دوستان‌ان هنر بخشیده کیست.

خاموشی دریا

اما برای تحسین یک اثر نفیس آیا حاجتی به شناسایی نویسنده آن هست؟

خاموشی دریا تازه‌ترین گوه‌ری ست که در گنجینه ادبیات فرانسه جای گرفته، و شاید از شاهکارهای جاویدان آن ملتی به‌شمار رود که صدها "ورکور" در دامن خود پرورده و برای حفظ شرافت خود به قربانی کردن هزاران "ورکور" دیگر تن در داده است.

سبکی کلام ورکور در خاموشی دریا اعجازی است. از هر صفحه آن نسیم تازه و آرامی می‌وزد، که شریف‌ترین احساساتی را که طوفان جنگ به ذهن می‌بخشد از نظر ما محو ساخته است در روی امواج انسانیت و جوانمردی و پاک‌ری آشکار می‌سازد... یک سخن درشت هم در آن پیدانمی‌شود.

سبکی که نویسندگانشای کتاب به‌کار برده به اندازه‌ای بی‌پیرایه است که، به یقین هیچ مترجمی نمی‌تواند او را راضی سازد. من در ترجمه خود کوشیدم، آن‌جا که مقدور است، شیوه بیان او را نگاه دارم، جمله‌بندی‌هایش را بی‌کم و کاست نقل کنم، و سرگذشت شگفت‌انگیز پیرمرد خاموشی را، تقریباً با همان کلماتی که ورکور به قلم آورده است، برای شما بنویسم. اصینان ندارم که در این کار توفیق یافته باشم. اما خواستم آزمایشی بکنم. وقتی ترجمه به پایان رسید گستاخ‌تر شدم. دریغ آمد آن اوراق را به دست خاموشی بمرسم. هوس ترجمه مرا به طبع کتاب رهبری کرد. اینک به انتظارات آن اقدام می‌کنم.

ممکن است شما آن را نپسندید. اما من حس می‌کنم که حیف است خاموشی دریا در کشور ما بی‌خواننده بماند. قطعاً بعضی شیوه نگارش ورکور را دوست خواهند داشت، و برای برخی دیگر، لاقط، شناختن آن خالی از تأثیر نخواهد بود.

وانگهی... کم‌تر کسی است که، میان دانشوران ایران، با فرانسه مأنوس نباشد، و از دریچهٔ فرهنگ آن به تمدن غرب ننگرد. بسیاری از هموطنان ما فقط از سرچشمهٔ ذوق و نبوغ ادبی فرانسه سیراب شده‌اند، و بی‌شک می‌خواهند بدانند در این چهار سال "خاموشی" چه کرده است؟

برای آن‌ها خاموشی دریا معنی دیگری خواهد داشت، آن‌ها به این اوراق فقط از لحاظ یک نوشتهٔ ادبی نگاه نخواهند کرد، و به دقایق بی‌مار روز رطن‌پرستی و غرور ملی مصنف، که یکی از اسرای آزادست نیست، نظر نخواهند نمود.

خاموشی در باب آن‌ها نشان می‌دهد که فرانسهٔ خاموش از هر امتحانی سربلند و خندان بیرون می‌آید، در هر شادی بزرگ‌تر می‌شود، و پس از هر مصیبتی زبانش حلوا می‌کند، چنان‌که، این بار هم، در برابر دشمنی نیرومند و بی‌باک، رویشته‌داری و پایداری را به پایهٔ سحر و اعجاز بالا برد، چهار سال در رنج پایان کشید، و گزندهای کشنده بر خود هموار ساخت، ولی هیچ‌گاه خود را نفرخت، حتی به ازدواج با نوکیسه‌ای خودپسند، برای تخفیف مصائب نامش، رضایت نداد. اسیر شد، ولی تسلیم نگردید. به فرمان سربوشتن، امر در خانهٔ خود با چهره‌ای آرام پذیرفت، اما یک لبخند بی‌قیمت و یک نگاه دوستانه هم از او مضایقه کرد.

من به کسانی که این نجابت را تقدیس می‌نمایند ترجمهٔ خود را هدیه می‌کنم.

حسن شهیدنورایی

تهران، آبان‌ماه ۱۳۲۳